

Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.37.148/2015/8.

A Kúria a dr. Simonffy György ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a főosztályvezető-helyettes által képviselt alperes nevealperes ellen bányászati ügyben hozott közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránt indult perében a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. november 10. napján kelt 10.K.27.536/2014/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán alulírott napon tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Kúria a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.536/2014/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a ... és a --- területekre 2011. június 2-án jogerőre emelkedett határozataiban adományozott kutatási jogot a ... Kft. részére, mely 2011. december 5-én mindkét területre kérte a kutatási műszaki üzemi terv (a továbbiakban a területenként önálló tervek együtt: MÜT) jóváhagyását. Az elsőfokú hatóság 2012. május 2-án jogerőre emelkedett határozataiban a MÜT-t azzal hagyta jóvá, hogy érvényességük, valamint a kutatási adomány érvényessége a határozatok jogerőre emelkedésétől 2 évig - 2014. május 2-ig - terjed, mely idő alatt a ... területen 8, a --- területen 10 gépi fúrást kell végezni. A kutatási jogot hatósági jóváhagyással ezt követően a felperes szerezte meg.

Az elsőfokú hatóság 2014. március 6-án a fentiekől különböző területen végzett ellenőrzése során megállapította, hogy a ... és a --- területen a MűT szerinti tevékenység nem valósult meg, az engedélyek 2014. május 2-án azonban lejárnak, melyre a felperes képviselője figyelmét felhívta.

2014. március 12-én az elsőfokú hatóság kötelezte felperest a MűT felülvizsgálatára és módosítására, mellyel azonos napon felperes a területekre a kutatási tevékenység „folytatását” jelentette be. 2014. április 12-én felperes a kutatási terület csökkentését és a MűT módosítását, 2014. április 23-án pedig a kutatási időszak meghosszabbítását kérte mindkét terület vonatkozásában (a hosszabbítás iránti kérelmek a továbbiakban együtt: Kérelem).

Az elsőfokú hatóság 2014. május 7-én helyszíni szemlét tartott, melyen megállapításra került, hogy a ... területen kutatási tevékenység nem történt, a --- területen pedig két fúrás történt.

Az elsőfokú hatóság 2014. május 16-án kelt, ... vonatkozásában MBK/943-2/2014. számú, --- vonatkozásában MBK/944-3/2014. számú határozataiban a kutatási időszak hosszabbítására irányuló kérelmeket elutasította (a továbbiakban: elsőfokú határozatok)

A felperes fellebbezései folytán eljárta alperes 2014. június 27-én kelt MBFH/1012-2/2014. számú határozatában a ---, 2014. június 30-án kelt MBFH/ 1013-2/2014. számú határozatában pedig a ...ra vonatkozó elsőfokú határozatokat helybenhagyta. Határozatainak indokolásában alperes rögzítette, kifejtette, hogy a meghosszabbítás feltételeit a kérelmek benyújtásakor - 2014. április 23. napján - hatályos, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII.19) Korm. rendelet (Vhr.) 6/E.§ (6) bekezdése alapján kellett elbírálni, melynek megfelelő feltételek nem álltak fenn; kutatás befejezést a felperes nem jelentett, a május 7-i ellenőrzés idején a kutatási engedély lejárt miatt kutatás már nem volt folytatható, függetlenül attól, hogy befejezett kutatás jelentésére ekkor még sor kerülhetett volna.

Megállapította, hogy a 2014. március 6-i és a május 7-i helyszíni ellenőrzések jogszerűek voltak. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel rögzítette, hogy a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 14.§ (1) bekezdés és a Vhr. 6/D.§ rendelkezéseire felperes relevancia nélkül hivatkozott.

Az MBFH/1012-2/2014. számú határozatban ezt meghaladóan utalt arra is, hogy a kutatási időszak meghosszabbítására nincsen hatásköre.

Felperes kereseteiben az alperes határozatainak hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásokra kötelezését kérte. Vitatta

a MÜT felülvizsgálatára vonatkozó kötelezés jogszerűségét, az MBFH/1012-2/2014. számú határozatban a Kérelemre vonatkozó hatásköri elutasítást, továbbá időelőttiségre utalva a 2014. május 7-i ellenőrzés jogszerűségét is. Kifejtette, hogy a MÜT jóváhagyása során az elsőfokú hatóság nem volt körültekintő sem az időtartam, sem a műszaki tartalom tekintetében, továbbá szerződéses partnere sem teljesített szerződésszerűen, melyek vis maior eseményként a Kérelem teljesítését megalapozza. Nézete szerint a Kérelmet a 2011. december 5-én hatályos jogszabályok alapján kellett volna elbírálni. Sérrelmezte az ellenőrzések megállapításaira vonatkozó nyilatkozattételi lehetőség, illetve hiánypótlás elmaradását. Kifogásolta, hogy az elsőfokú hatóság kizárólag a kutató fúrások megvalósulását vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság egyesített perben hozott jogerős ítéletében a keresetet (helyesen: kereseteket) elutasította. Megállapította, hogy a perek tárgya kizárólag a kutatási időszak meghosszabbíthatósága volt, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/A.§-ára és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15.§ (1) bekezdésére tekintettel a Kérelem benyújtásakor hatályos Vhr. 6/E.§ (6) bekezdését kellett alkalmazni, mely alapján a hosszabbítás feltételei egyik terület vonatkozásában sem álltak fenn, a MÜT alapján felperest fúrólyukak mélyítésének kötelezettsége terhelte, a 2014. május 7-i helyszíni ellenőrzés a MÜT határidejének lejártát követően jogszerű volt, az eljárási cselekményt felperes sem kifogásolta.

Felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet, valamint az első- és másodfokú közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Bt. 14-15.§, 22.§, 27.§, a Vhr. 6.§ és a Jat. 15.§ (1) bekezdés rendelkezéseit, mert a Kérelmet a kutatási adomány megszerzésének idején, 2011. májusban hatályos Vhr. 6.§ (6)-(8) bekezdései alapján kellett volna elbírálni, e jogszabályi feltételeknek pedig a Kérelem megfelelt. Megítélése szerint, a kutatásokat megkezdte; a MÜT nem csak fúró kutatások elvégzéséről rendelkezett, alperes mégis csak ezt vizsgálta. Felülvizsgálati kérelmében elsőként előadta, hogy az alperes honlapja szerint a kutatási adomány érvénye még le sem járt.

Alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése szerint a rendelkezésre álló iratok alapján, a felülvizsgálati kérelemben

megjelölt kereteken belül vizsgálta felül, a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének a felülvizsgálati eljárásban nincs helye.

A Kúria az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg, hogy a közigazgatási per tárgya kizárólag a Kérelemről - a kutatási időszak meghosszabbításáról - döntéseket tartalmazó határozatok voltak.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes a Kérelmet jogszerűen bírálta-e el a 2014. április 23-án hatályos anyagi jogszabályok alapján.

A Jat. 15.§ (1) bekezdése szerint a jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálybalépését követően a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint b) megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni. A (2) bekezdés értelmében a jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálya alatt a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint b) megkezdett eljárási cselekményekre a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.

A Vhr. 2014. április 23-án hatályos 6/E.§ (6) bekezdése szerint a bányafelügyelet a jóváhagyott kutatási időszak meghosszabbítását akkor engedélyezi, ha a bányavállalkozó a) igazolja, hogy a műszaki üzemi tervben jóváhagyott kutatási feladatainak elvégzését tőle független körülmény miatt megkezdeni nem tudja, b) a műszaki üzemi tervben jóváhagyott kutatási feladatainak elvégzését megkezdte és igazolja, hogy a kutatást az engedélyezett kutatási időszak alatt tőle független körülmény miatt befejezni nem tudja vagy c) a műszaki üzemi tervben jóváhagyott kutatási feladatait elvégezte, de a kutatás teljes körű elvégzéséhez a kutatási feladatok bővítése szükséges.

A Kúria megállapította, hogy az érintett területekre 2011-ben kiadott kutatási adományokkal nem horizontális magánjogi, hanem - a vonatkozó határozatok jogerőre emelkedésének napjával - közigazgatási hatósági jogviszony jött létre a felperes és a bányakapitányság között, a jogviszonyt és annak tartalmát maga a hatósági aktus keletkeztette, és határozta meg; a hatósági jogviszony tartalma ennek megfelelően kutatási jog határozott időre szóló adományozása volt, nem pedig a kutatási időszak határidejének meghosszabbítása. 2011-ben így nem olyan jogviszony jött létre, melyre tekintettel a Jat. 15.§ (1)-(2) bekezdései folytán - jogszabály eltérő rendelkezése nélkül - a kutatási jog határidejének meghosszabbítására ipso iure az adományozáskor hatályos anyagi jogot kellett alkalmazni. A kutatási időszak meghosszabbítása - függetlenül attól, hogy az természeténél fogva

múltban adományozott joghoz kapcsolódik - kérelemre induló hatósági eljárásban, eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában a kérelem benyújtásakor hatályos eljárási- és anyagi jog szerint bírálendő el, melynek során a kérelem teljesítése esetén szintén a jogerős hatósági aktus keletkezteti azt a jogviszonyt, melynek tartalma maga a kutatási időszak meghosszabbítása.

Tekintettel arra, hogy olyan kifejezett jogszabályi rendelkezés nem volt, amelyre tekintettel a Kérelemről a kutatási jog adományozásakor hatályos jogszabályok alapján kellett dönten, ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az alkalmazandó jog időbeli hatályát az alperes határozataiban foglaltakkal egyezően, melyből eredően a kutatási időszak meghosszabbítás Kérelem benyújtása előtti jogszabályi feltételeinek nem volt relevanciája.

A felperes felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy a kutatásokat megkezdte. E körben az elsőfokú bíróság iratszerűen állapította meg, hogy - figyelemmel a 2014. május 7-én helyszíni szemlére - a kutatás megkezdése is legfeljebb a --- területre volt vonatkoztatható, azonban önmagában jelentősége ennek sem volt, mert - a Vhr. 6/E.§ (6) bekezdés b) pontjára és (7) bekezdésére tekintettel - felperes nem igazolta, hogy a kutatást az engedélyezett kutatási időszak alatt tőle független körülmény miatt nem tudja befejezni; e körben az alperes és az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg, hogy a felperessel kötelmi jogviszonyban lévő személy teljesítésének hiánya nem értékelhető a kutatás kutatási időszak alatti befejezését akadályozó, felperestől független körülménynek.

A Kúria rámutat arra, hogy a MÜT és az elsőfokú hatóság 2012. május 2-án jogerőre emelkedett határozatai szerint a felperesnek az érintett területeken kutató fúrásokat kellett végeznie. Felperes ehhez képest felülvizsgálati kérelmében konkrétumok nélkül állította, hogy az alperes elsőfokú hatósága - hiányosan - csak fúró kutatásokat vizsgált. Megjegyzi a Kúria, hogy e szempont az ügy érdemét önmagában azért sem érinti, mert fentiek szerint a Kérelem teljesíthetőségének nem csak a MÜT-ben jóváhagyott kutatási feladatok megkezdése volt a feltétele.

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének kiegészítésében megjelölteket figyelmen kívül hagyta, mert arra a felperes az elsőfokú bíróság előtt nem hivatkozott, a felülvizsgálati eljárásban pedig a Pp. 275.§ (1) bekezdése értelmében bizonyítás felvételének nincsen helye.

Összefoglalva, az alperes és az elsőfokú bíróság is a Jat. 15.§-ával összhangban állapította meg a Kérelem elbírálása során alkalmazandó jog időbeli hatályát, ezt meghaladóan felperes

alaptalanul állította, hogy a Kérelem teljesítésének feltételei fennállnak, valamint azt is, hogy e körben a tényállás feltáratlan volt. Az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét ezért a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Alperes a felülvizsgálati eljárásban szervezeti képviselővel járt el, ezért részére felülvizsgálati eljárásban felmerülő költség a Pp. 79.§ bekezdésére figyelemmel nem került megállapításra.

Az 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés d) pont és 50.§ (1) bekezdés szerint számított felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a Kúria felperest kötelezte a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2015. május 20.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Huber Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelélülé:
tisztviselő